

Izhaja dvakrat na teden in sicer v sredo in soboto
v 11. uri predpoldne ter stane po pošti prejemanja
v Gorici na dom pošiljana:
vse leto 13 K 20 v, ali gl. 6-60
pol leta 6 » 60 » » 3-30
četrt leta 3 » 40 » » 1-70
Posamične številke stanejo 10. vin.

„SOČA“ ima naslednje tarifne priloge: Ob no-
vemu letu „Kazipot po Goriškem in Gradiščanskem“ in
„Kazipot po Ljubljani in krajskih mestih“, dalje dva-
krat v letu „Vozni red železnic, parnikov in poštah“
in mesečno prilogo „Slovenski Tehnik“.
Naročnino sprejema upravništvo v Gosposki ulici
v 7. l. nadst. v „Goriški Tiskarni“ A. Gabršček.
Naročila brez doposlane naročnine se ne oziramo.
Oglasi in poslanice se računajo po Petit-vrstah če
stane 1-krat 16 v, 2-krat 14 v, 3-krat 12 v vsaka
vrsta. Večkrat po dogodbi. Večje črke po prostoru.
Reklame in spisi v uredniškem delu 30 v vrsta. Za
prijatelje in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

SOČA

„Vse za omiko, svobodo in napredek!“ Dr. K. Lavrič.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici.

— Telefon št. 83. —

»Gor. Tiskarna« A. Gabršček (odgov. Iv. Meljavec) tiska in zal.

Uredništvo

se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nadst.
Z urednikom je mogoče govoriti vsak dan od 8. do 12.
dopoludne ter od 2. do 5. popoldne; ob nedeljah in
praznikih od 9. do 12. dopoldne. Upravništvo se na-
haja v Gosposki ulici št. 7 v I. nadst. na tovo v tiskarni.
Naročnino in oglase je plačati loco Gorici.
Dopisi naj se pošiljajo le uredništvu.
Naročnina, reklamacije in druge reči, katere ne
spadajo v delokrog uredništva, naj se pošiljajo le
upravništvu.

„PRIMOREC“ izhaja neodvisno od „SOČE“ vsak
petek in stane vse leto 3 K 20 v ali gl. 1-60.
„SOČA“ in „Primorec“ se prodajata v Gorici v
urših knjigarnah in teh-le tobakarnah: Schwarz v Šolski
ul., Jellersitz v Nunki ul., Ter. Loban na tekalšču Jos.
Verdi, Peter Krebely v Kapucinski u. ci, I. Bajt v po-
kopališčni ulici, I. Matijassi v ulic. Formica, I. Hovaški
v Korenski ulici št. 22; v Trstu v tobakarni Lavrenčič
na trgu della Caserma.

Den iz mrtvila!

V.

Koliko je rečij, ki ostanejo pozab-
ljene ali premalo uvaževane, ker ni
zgodov, ker ni prave zveze med sredi-
ščem in deželo. Med temi so take, radi
katerih ljudstvo trpi.

Res je, da marsikdo vzame pero
ter potoži v javnosti o tem in onem, ali
koliko jih je, ki nosijo le sami s seboj
težave, katerih ne spravijo do izraza,
ker ni pravega stika, po katerem bi
bile podane na pristojno mesto.

Kdor je bil kdaj na kakem shodu,
ve, koliko rečij pride v razgovor, na
katere se drugače pravzaprav niti mi-
slilo ni — pa so v slučajih jako važne,
in je naravnost potreba, posvečati jim
od takrat naprej vso zasluženost paz-
nost.

Če bi obstajala redna zveza med
središčem in deželo, bi se mogla taka
vprašanja brez zamude obravnavati ter
reševati, ali če take zveze ni, pa pri-
hajajo včasih taka vprašanja dosti ali
celo popolnoma prepozno na dan, tako
da včasih niti o upoštevanju več ne
more biti govora, marveč morajo se
možje potrkati na prsi ter reči: zamu-
dili smo!

Pri živahnem stiku med središčem
in deželo pa bi nastalo živo politično
življenje med nami, kakoršno prav
nujno potrebujemo, ali kakoršnega ni
in ni.

Tu bi vprašal kedo: »kdo pa bo
delal?« I, kedo? V prvi vrsti pač na-
obraženci. Saj smo slišali že tolikrat iz
ust akademiške mladine, da so neobra-
ženci poklicani voditi narod, delovati
stransko med njim ter vršiti prav
isto delo, katerega v današnjih časih
tako krvavo pogrešamo. Kdor more,
saj dela, vsak po svoje!

Le pogledimo klerikalce na Kranj-
skem, kako se gibljejo, kako so agilni,
kako znajo vezati maso nase! To do-
sezajo v glavnem s stalnim stikom sre-
dišča z deželo. Če napredni življi
ustvarijo tak stik na Goriškem, dose-
žemo brez dvoma lepe uspehe, zlasti še,
ker je sedanje mrtvilo splošno. Oglša
pa se že »Primorski List« ter vabi med
ljudstvo. Naši članki so ga vspebudi-
li, da kliče po shodih, po »pouku« ljud-
stva v cerkvi in izven nje.

Prav ta okoliščina kaže, kako je
potrebno od strani naprednih življev vse
to, kar razpravljamo v teh člankih.

Politično zrelo, razsodno, gospo-
darsko dobro podprto mora biti naše
ljudstvo, ako hočemo, da se kaj dvigne
naš ugled v svetu. Če bi pa dobili kle-
rikalci ljudstvo popolnoma v roke, bi
bilo to četa fanatizovanih, posurovelih
ljudij, ki dajo in store vse za farovž
— pa če bi šli potem beračit ali pa v
ječo. Potem bi bila Goriška zgubljena
za vedno, živeli bi dobro v njej le ul-
tramontanci in drugorodci, ki bi imeli
prosto polje za raznarodevalno delo.

Čas za delo je skrajni. Kdor bo
delal, tega je bodočnost, kdor si osvoji
ljudstvo, za tem pojde. Čas je skrajni,
pravimo, ali pristaviti pa moramo, da
je razpoloženje v ljudstvu tako, da se
dá s pametnim napredno-gospodarskim
programom in jasnimi političnimi cilji do-
seči vse. Prav sedaj je razpoloženje
tako, to trdimo. Seveda pa je treba v
dosego uspehov dela, dela in dela! Pr-
vočni neuspehi tuintam ne bi smeli ni-
kogar oplašiti; z obširnimi delovanjem
in uspehi drugodi bi se pokrili taki ne-
uspehi drugi pot. —

Mi hočemo ljudstvo dvigniti vse-
stransko ter iztrebiti iz njega vse para-
site, da bo stalo tu zdravo in močno,
trezno sodeče. Mi se borimo za to, da
pride ljudska volja do veljave. Le na
dan, le v boj, ven med ljudstvo! Po-
slušat njega glas, ga učiti in bodrit, z

ljudsk-« voljo naj nastane novo politično
delo, živahno politično življenje na Go-
riškem! Preobrat, korenit preobrat mora
priti, predno stegne najnevarnejši so-
vražnik svoje kremplje po našem ljud-
stvu, stegne zadnjikrat, da bi ga nikdar
več ne izpustil iz njih!

Program XVIII. glavne skupščine

„Zveze avstr. jugoslovanskih učiteljskih društev“
dne 2., 3. in 4. junija 1906. leta v Šoštanju.

I. Na binkoštno soboto dne 2.
junija. 1. Ob 1. uri popoldne ob prihodu vlaka
iz Celja sprejem na kolodvoru v Šoštanju. Pri
sprejemu igra slav. godba. 2. Takoj po spre-
jemu sestanek v hotelu „Avstrija“, kjer zvedo
za prenočišče oni, ki se zglase zanja. 3. Ob
3. uri popoldne: seja upravnega odbora v ho-
telu „Avstrija“.

Dnevni red: a) Poročilo o delovanju
vodstva „Zaveze“; b) določitev poročil za de-
legacijo; c) predlogi in nasveti. — 4. Ob 6.
uri zvečer: zborovanje delegacije v dvorani
hotela „Avstrija“. Dnevni red: a) Predsednik
otvori zborovanje; b) legitimiranje delegatov
in delegatinj; c) tajnikovo poročilo o delovanju
„Zaveze“ in „Zavezinih“ društev; d) poročilo
računskih pregledovalcev za leto 1905. (§ 15.
posl. reda); e) blagajniško poročilo; f) volitev
treh pregledovalcev računov (§ 15. posl. reda);
g) določitev letnih doneskov „Zavezinih“ čla-
nov (§ 7. lit. a) „Zavezinih“ pravil; h) dolo-
čitev vspehoda za glavno zborovanje (§ 24.
„Zavezinih“ pravil); i) določitev časa pri-
hodnji XIX. glavni skupščini „Zaveze“ (§ 22.
„Zavezinih“ pravil); j) volitev vodstva in uprav-
nega odbora „Zaveze“ (§ 11. in 12. „Zavezinih“
pravil); k) predlogi in nasveti.

II. Na binkoštno nedeljo, dne 3.
junija. 1. Ob 9. uri dopoldne: glavno zbor-
ovanje v veliki dvorani hotela „Avstrija“
po vspehodu, ki ga določi delegacija. Pred
glavnim zborovanjem, ob polu 9. uri, zboruje
po običajnem dnevnem redu društvo „Jubi-

lejska samopomoč“. 2. Ob 1. uri popoldne:
banket na vrtu hotela „Avstrija“, ob slabem
vremenu pa v spodnjih prostorih. Kuvert brez
vina velja 2 K. 3. Po banketu izleti na razne
strani v okolici. 4. Ob 8. uri zvečer: koncert
v veliki dvorani hotela „Avstrija“.

III. Na binkoštni ponedeljek,
dne 4. junija. Ob 9. uri dopoldne odpotujejo
v vlakom oni, ki se vrnejo po Koroškem in
si pri tej priliki ogledajo Celovec, Vrbsko
jezero, Beljak, Trbiž.

Za letošnje XVIII. glavno skupščino so
zglasene sledeče razprave: 1. Slovanska
učiteljska zveza. Poročevalec gosp. Ivan Šega,
učitelj v Radovljici. 2. Nerazdeljen čas pouka.
Poročevalec gospod Ignacij Šijanec, učitelj v
Gornjem gradu, Štajersko. 3. Učiteljevo delo-
vanje izven šole. Poročevalec gospod Vekoslav
Strmšek, nadučitelj pri Sv. Petru na Medve-
djem selu, Štajersko. 4. Novi šolski učni red.
Poročevalec gospod Janko Likar, učitelj v
Ljubljani.

Cenjeno učitelstvo prosimo, da se spre-
jema v Šoštanju udeleži v najobilnejšem šte-
vilu. Vozimo se po sledečem voznem redu:
iz Celja gre vlak ob 11:45 dopoldne in pride
v Šoštanj ob 1:04 popoldne. Pri dohodu tega
vlaka bo sprejem. Primorci in Kranjci naj
se pripeljejo v Celje s poštanim vlakom, ki
odhaja iz Trsta ob 11:30 ponoči, pride v Št.
Peter ob 2:29 po noči, v Ljubljano ob 4:54
in v Celje ob 7:12 zjutraj. Iz Maribora se
odpelje vlak ob 8:15 zjutraj in pride v Celje
ob 10:10 dopoldne, ali pa iz Maribora proti
Spodnjemu Dravogradu ob 10:12 dopoldne in
pride v Spodnji Dravograd ob 11:54; odtod
pa vozi en vlak ob 8:05 zjutraj in pride v
Šoštanj ob 3:40 popoldne.

Prosimo pa vse one, ki potujejo po tej
progi, da se pripeljejo v Šoštanj že s 1. vlakom,
da bodo tudi pri sprejemu.

Vodstvo „Zaveze“.

Tajnik: Predsednik:
Dragotin Česnik, Luka Jelenc.

Grof Monte Cristo.

Napisal Alexandre Dumas.

(Dalje.)

„O moj Bog, to je zelo priprosto. Mi nismo storili no-
belega koraka, vesti so nam bile poslane same od sebe. Včeraj
je prišel k nam mož iz Janine, ki je prinesel s seboj to strašno
vest, in ko smo se obotavljali sprejeti glas obtožbe, je rekel,
če se bomo obotavljali, da objavi članek drug list. Na mojo
vero, Beauchamp, znano vam je, da takih novic ni lahko pre-
pustiti komu drugemu. Zdaj je kocka padla, udarec je strašen
in bo odmeval po celi Evropi.“

Beauchamp je uvidel, da se ne da nič opraviti, se pri-
poročil in poslal po Alberta.

Toda česar mu ni mogel pisati, kar se je zgodilo šele po
selovem odhodu, je bilo, da se je pokazalo oni dan v zbornici
parov živahno gibanje in je obvladalo običajno tako mirne sku-
plaje to visoke skupščine. Vsakdo je prišel prej kakor navadno,
da bi se pogovarjal o tej temni zadevi, ki je vzbudila splošno
zanimanje ter obrnila pozornost na enega najbolj znanih članov
to visoke skupščine.

S tihim glasom so čitali članek in ga spopolnjevali s po-
sameznimi komentari, ki so prihajali iz spomina in določali
dejstvo le tem gotoveje. Grof Morcerf med svojimi tovariši ni
bil priljubljen. Da se je obdržal na svoji višini, je bil, kakor vsi
ljudje, ki se povspno z nič v višino, prisiljen k izvanrednemu
ponosu. Visoki aristokrati so se mu smejali, nadarjeni ljudje so

se ga izogibali, in resnični poštenjaki so ga instinktivno pre-
zirali. Grof je prišel v žalosten položaj žrtve, ki mora podleči.

Samo grof Morcerf sam ni vedel ničesar. Na časopis, ki
mu je prinašal nesrečo, ni bil naročen, jutro je vporabil v to,
da je pisal pisma in vadal v ježi mladega konja.

Prišel je ob navadnem času, izstopil iz voza ponosno ka-
kor navadno, krenil čez hodnike in vstopil v dvorano, ne da
bi opazil zmanjšano spoštovanje slug in površne pozdrave svojih
tovarišev.

Ko je vstopil, je trajala seja že več kakor pol ure.

Dasi grof, kakor že omenjeno, ni ničesar vedel in ni iz-
premenil niti hoje, niti celega svojega nastopa, se je vendar
zdelo nekaterim parom oboje gotovejše in prevzetnejše nego
navadno, in njegova prisotnost se je zdela tej skupščini, ki je
bila glede časti tako stroga, zelo neprimerna in s svojo klju-
bovalnostjo žaljiva.

Bilo je samo pregotovo, da zbornica kopri hrepenenja, pri-
četi boj.

V vseh rokah je bilo videti obtoževalni list, toda kakor
vedno so je vsakdo obotavljaj sprejeti odgovornost napada.
Končno je stopil na tribuno eden najspoštovanejših parov, od-
ločen Morcerfov sovražnik, s slovesnostjo, ki je le prejasno
kazala, da je prišel odločilni trenotek.

Vladala je strašna tišina. Le Morcerf ni razumel vzroka
tega molka, ker vendar sicer ni mogel noben govornik tako
lahko doseči med svojimi poslušalci popolnega miru.

Grof se je jako malo brigal za uvod, v katerem je rekel
govornik, da prosí svoje tovariše največje pazljivosti, ker je
točka, o kateri hoče govoriti, največje važnosti za celo zbornico.

Pri prvih besedah „Janina“ in „polkovnik Fernand“ je pre-
bledel grof tako vidno, da so se obrnili nanj pogledi vseh in
je šlo po dvorani glasno mrmranje.

Moralčne rane imajo to posebnost, da se skrivajo, ne da
bi se zacelile, da vedno bole, ob vsaki priliki pripravljene, da
prično krvaveti, in ostanejo sveže in zijajoče.

Brž kakor je govornik zopet povzel besedo, je mrmranje
umolknilo. Vladal je isti globoki molk kakor prej. Tožitelj je
izražal svoje dyome ter razlagal težkočo svoje naloge. Moral
je braniti čast gospoda Morcerfa in čast cele zbornice, provz-
ročivši boj, tikajoč se osebnega, vedno tako neprijetnega vpra-
šanja. Končno je predlagal preiskavo, ki naj bi se vršila v
kratkem, da zatre obrekovanje v kali, gospoda Morcerfa ma-
ščuje in mu ohrani ono javno spoštovanje, katero je užival tako
dolgo.

Morcerf je bil vsled te velikanske in nepričakovane ne-
zgode tako potr, da je zmedeno gledal okoli sebe in s težavo
zajecjal nekaj besed. Ta boječnost, ki je bila prav tako lahko
presenečenje nedolžnega kakor sramota krivčeva, je nekaj nje-
govih tovarišev pomirila. Možje, ki so resnično velikodušni, so
nagneni k sočutju vedno, če nadkrili nesreča njihovega sovraž-
nika njihovo jezo.

Predsednik je dal predlog glede preiskave na razpravo,
govorilo se je zanj in proti njemu; končno je bil predlog
sprejet.

Vprašali so grofa, do kdaj se lahko opraviči.
Čuté po tem strašnem vdarcu v sebi še življenje, se je
grof tudi opogumil.

„Gospodje pari,“ je odvrnil, „ni mi treba časa, da za-
vrnem napad, kakoršen je bil ta, ki so ga podvzeli proti meni
nepoznani sovražniki, kateri so brezdvomno ostali v senci svoje
nepoznanosti. Na mestu, in sicer nalik gromu odgovorim temu
blisku, ki me je za trenotek omamil. Zakaj ne morem mesto
podobnega opravičenja preliti svoje krvi, svojim plemenitim to-
varišem v dokaz, da sem vreden, da sedim v njihovi sredi!“

Izlet vsesokolske slovenske zveze v Brežice.

Bratje Sokoli! Bratje Slovenci!
Po večmesečnem trdovratnem boju, v katerem se je v vsi svoji nagoti pokazal nam sovražni duh nemških birokratov in strastni gnev narodnih protivnikov na vsak naš pokret, dovoljeno nam je o binkoštnih praznovati izlet vseslovenske sokolske Zveze v Brežice in razvitje prapora svojega mladega, a čiliga Sokola.

V kratkem Vas sprejememo v Brežicah, ki so bile dosedaj branik vsenemškega napuha, ki pa obečajo v doglednem času postati stvarilno znamenje za naše dušmane, da Slovenec neče biti več njih suženj, lodrilno znamenje za naše brate, da vse dosežemo s složnim, neumornim delovanjem.

Ta narodni praznik zanese v naše bojne vrste svež poživljajoči duh, nam pokaže pot do novih zmag, naše omahujoče protivnike pa prepriča, da se ne strašimo njih grožnja.

Sprejem Vaš ne bočje sijajen na zunaj, pač pa sijajen v naših in Vaših srcih.

Ta narodni praznik bo prvi vseslovenski praznik te vrste, prirejen v znamenju sokolske ideje, pod pristnim geslom:

„V pesti sila,
V srcu odločnost,
V mislih domovina!“

ki mora postati biser mišljenja vsacega Slovenca.

Slavlje in njega pomen bode povečevalo sodelovanje bratov Hrvatov in Srbov in njihov najboljših sinov: „Sokolov“. Njih zanimanje za našo svečanost je priča, da umejo naše težnje, da hočejo s številom posvedočiti svojo ljubav do nas.

Nestete množice ljudstva iz treh sosednih si pokrajin bodo pričale, da imamo krepko oporo v neomajnih četah naroda.

Torej na svidenje v Brežicah!

Sokolski Na zdar!

Brežice, dne 24. majnika 1906.

Telovadno društvo „Brežski Sokol“.

DOPISI.

Iz Vrlohe. — Naš gospod vikar postaja vsaki dan bolj nestrpiliv. V nedeljo je ukazal cerkovniku, naj zapre vrata med pridigo, boječ se, da bi kdo slišal zunaj cerkve kakšno besedo. Toda to ne gre, dragi gospod, v polletni vročini, da bote zapirali vrata pri polni cerkvi ljudij, trudnih in slabotnih od naporne dela; okna so že tako zaprta, ali Vi zapirajte še vrata, tako napravljate Vi sami mučni peklo iz cerkve! Čemu to? Prej ste izgnali ljudi iz zakristije, toda ne vseh, ampak le bolj revne, bolehe in slabotne. Kak privilegij pa imata „debel vrh“ (kakor se sam imenuje) in deblo, pa devičar Filip, ki so vsi zdravi, da se lahko na njih turn zida, oni se svobodno rahljajo v zakristiji, nas pa hočete

tlati v cerkev kot sardet! To ne gre — pred bogom smo vsi enaki. Zato vsi v cerkev — ali nobeden. Razumete?

S tem potom se Vas tudi prosi, gosp. vikar, da v prihodnje, kedar pobirate svoj delež po občini, opustite tisti napad na ubogo ženo, ki se je zaprla v hišo od srama, ker Vam ni imela kaj dati. Ste potem v cerkvi trdili, da je bila doma, čeprav so Vam njeni otroci rekli, da je odsotna. Morate pač sami priznati, da če je le mogla, bi Vam bila dala, ker je vedela, da imate orožje, s katerimi jo morete bičati v cerkvi. Ko pa nima, ni mogla dati; drugič rajši pripeljite konjederca s seboj, da jo njemu izročite (če bo nje mož molčal), ne pa v cerkvi reveže sramotiti!

Značilno je tudi to, da ne pomislite, da pred dobrimi 10 leti je bilo skoro 100 družin manj, ali Vi berete od vseh in mašujete tudi za vse. Torej plača se naglo množi, ali služba je vedno ista. Vi pa nimate usmiljenja, da bi prezrli eno samo družino. Tu je potrebno, da bi obč. zastop vmeš posegel in to ogromno béro znižal. Pomoženih 100 družin če plačajo povprečno po 8 kron vsaka, je že kron 800 namečka, kar znaša eno učiteljsko plačo; ne uštevisi, da pri pomnoženih družinah pride še postranski zaslužek posebej.

Konečno je še nam opozoriti, da binavski devičar Filip, čeprav je kočjaž gosp. vikarja, naj ne hodi se izpostavljat pred altar k maši, ampak če je res ponižen, naj gre v zadnji kot v cerkvi, bo ravno tako uslišan pri Bogu (še bolj), kot nas vera uči. Ravno tako tudi naj ne hodi v cerkev dremat, ko je že tema; cerkev je za molitev po dnevi, ne pa ljudi oberati po dnevi, po noči pa hoditi imet Boga, ljudi in mežnarja za norca. Molitev je dobra, kjer koli moliš, tudi če te noben ne vidi, saj Bog je povsod, še celo v farovžu, ko hodi on tja spat, kadar je gosp. vikar odsoten. Saj ne rečemo prav ničesar, samo umestno je, da gre tja prenočit tačas kaka stara ženica, ker ta devičar je poln skušnjave, ravno tako kakor mi drugi navadni zemljani!

Iz Bilj. — Oziraje se na pretirano poročilo o šolski veselici iz Bilj blagovolite vzeti v znanje sledeče: 1. Ni res, da se je vršila veselica pod kakim pokroviteljstvom. Znano je že iz veseličnega vspeveda ter sodelovanja, da se je vršila šol. veselica le pod vodstvom domačega učiteljstva. 2. Kar se tiče papeževe zastave, omenjeno naj bode le toliko, da tuk. učiteljstvo ni imelo z dekoracijo veseličnega prostora prav nič opraviti. 3. Tudi radi „gramofona“ ne tako pretiravati. Istina, da je „gramofon“ sviral po dovršeni veselici. Ako bi svirala po dovršeni veselici tudi „kitajska godba“, to nobednega nič ne briga, tem marj pa dotičnega zdražbarja. Dotičnemu zdražbarju, kateri ima gotovo preveč prostega časa, kliče: „Le pojdite loviti muhe!“ Kdo more kritikovati najblazje namene? — Smelo trdimo, da je tuk. šolska veselica vspevala najsijajnejše, bodisi radi užitka in pa svotica približno okroglih 300 K je lepa. S tem denarjem se navabijo razne knjige za tukajšnje šolsko in

občinsko knjižnico. V Biljah, 28. maja 1906. Ivan Saunig, župan in ud okraj. šol. sveta, Josip Urbančič, nadučitelj.

Kneža. — Dne 25. majnika smo imeli komisijo na Kneži na znane naše pritožbe radi podjetništva pri gradnji železnice.

Komisija nam je rekla, da si moramo pomagati naprej. Obračamo se torej v prvi vrsti do glavarstva, da nam gre na roko in pomaga, kajti vnebovpijoča krivica bi bila, če bi mi morali trpeti škodo radi podjetništva. Prosimo pomoči!

Poziv!

V Podbrdu župnikuje Valentin Kragelj.

Kar ta človek počenja tam gori, je že od sile. Menda ni več nijednega človeka v fari, ob katerega bi se ne bil brusil svojega dolgega jezika.

Dobri, miroljubni farani so mu že opetovano svetovali, naj miruje, pa vse zaman. Kragelj ostaje star grešnik-zdražbar.

Farani nam pišejo, da nočejo več prenašati Kragljevih šikan in zdražbarij. Več let so mu prizanašali, sedaj pa je njihove potrpežljivosti konec.

»Moti se, če misli, da bo še tako naprej delal zdražbe kakor do sedaj. Mu že zabijemo v njegovo trdo bučo, da naj pusti ljudi pri miru, kakor ga mi pustimo. To je že preveč, da bi mi redili človeka, ki že leta in leta ne pusti nobenega na miru s svojim strupenim jezikom«. Tako pišejo.

Potem pa slikajo »očeta Balaña«, kakoršen je.

Prav zanimivo berilo je to, lep prispevek k »Tutti frutti«!

Za danes tega lepega berila nečemo priobčiti, ker nam ni do škandalov, obračamo pa se tem potom s pozivom do cerkvene oblasti v Gorici, naj pokliče tega človeka, ki po nevrednem nosi duhovsko suknjo, nemudoma pred se, da sporoči, zakaj dela zdražbe in prepir med mirnimi svojimi farani on, ki ima polno masla na glavi.

Cerkvena oblast naj ga spraša, kako je njegovo razmerje do kuharice, ki vse ukaže v farovžu, kaj se je zgodilo z njo, itd. — ter naj mu zaveže jezik, da bo dal mir ljudem trezen in pijan.

Cerkveno oblast stavljamo pred alternativo: ali stori takoj svojo

dolžnost nasproti župniku Valentinu Kraglju, ali pa pride v javnost vse, kar ne bo prav v čast katoliškemu duhovniku. —

Ko je delal pred leti tisti znanj Perinčič škandale po Bovškem, smo se obrnili do rajnega kardinala, ki je na temelju našega poziva nemudoma poklical Perinčiča ad audiendum verbum ter napravil hitro konec pohujšanju. Tako se ima zgoditi tudi sedaj!

Nismo pri volji prenašati tega, da bi ljudstvo trpelo radi kakaga zanikernega farja.

Zato zahtevamo gledé Kraglja in imenu faranov v Podbrdu nujne pomoči!

Domače in razne novice.

Umril je na Livku 27. t. m. dobro znani voznik in podžupan Ivan Šekli ml. (Draž) po kratki a mučni bolezni v starosti 30 let. Bil je jako simpatičen in priljubljen pri domačih občanarjih, sploh pri vseh, s katerimi je občeval. Bil je odkrit značaj, katerega je pogrešala vsa občina. Iskreno sožalje vse ostali družini, posebno mladi vdovi-materi.

Umril je v tukajšnji bolnišnici 13-letni deček David Sonson iz Brume pri Gradišču, o katerem smo poročali, da ga je neki deček v prepiru sunil z nožem. Zabodel ga je bil v spodnji del telesa. Prvotno se je mislilo, da ne bo nič hudega, ali v ponedeljek je deček umrl. Pač nekaj strašnega, da zabode otrok okroka z nožem tako hudo, da zabodeni podleže rani!

Tehničnopolicijski ogled na novi progi se je vršil dne 28. junija t. l.

Vabilo k zborovanju podružnice slov. plan. društva v Ajdovščini priredi priredi dne 1. jun. ob 9. uri zvečer v hotelu „Šapla“.

Vspored: 1. Glede prireditve planinske veselice. 2. O sezidanju stolpa na Kucju. 3. Razni predlogi in nasveti. Odbor.

Izlet. — Podružnica slov. pl. društva v Ajdovščini priredi skupen izlet z Gorici in Trzčanami dne 4. jun. (na binkoštni ponedeljek na Nanos. Odhod iz Ajdovščine v nedeljo 4. m. pop. Zbirališče na Lavričevem trgu. K obilni udeležbi vabi odbor.

Nanos je najvišji vrh naših bližnjih kraških gor in zlasti mikaven glede izleta na binkoštni ponedeljek. Ta dan se vrši na vrhu velik shod, na katerem se zbere nebroj ljudstva iz vseh bližnjih krajev in zlasti iz prelepe vipavske doline. Komaj se zdani, že prihajajo prve čete, dokler se ne zbere velika množica, ki slavi v mali gorski cerkvi, ki leži na Nanosu, praznik Sv. Jeronima itd. — Ta dan je pravi gorski praznik na mogočnem Nanosu, zatorej planinci dne 4. junija na pot in na vrh!

(Dalje v prilogi.)

Te besede so naredile ugoden vtis. „Torej zahtevam,“ je nadaljeval, „da se vrši ta preiskava kar najprej mogoče, in zbornici predložim vse dokaze, ki so k temu potrebni.“

„Kateri dan hočete?“ vpraša predsednik.

„Popolnoma sem vam na razpolago.“

Predsednik pozvoni.

„Ali je zbornica mnenja,“ vpraša, „da določimo preiskavo za danes?“

„Da!“ je bil soglasen odgovor.

Imenovala se je komisija, broječa dvanajst članov, ki se je imela zbrati zvečer ob osmih v bureauju zbornice. Če bi bilo treba več sej, bi se imele vršiti prihodnje dni ob isti uri in na istem kraju.

Ko se je določilo vse to, je Morcerf prosil dovoljenja, da se sme odstraniti, da vredi dokaze, potrebne za svoje opravičenje.

Vse to je pripovedoval Beauchamp svojemu prijatelju kar mogoče milo.

Albert je poslušal ter se zdaj zgražal, zdaj upal, zdaj se jezil, zdaj sramoval in ni vedel, kako je mogel njegov oče upati, da se opraviči, ko mu je bilo po Beauchampu znano, da je general kriv.

Ko je prišel Beauchamp do tega mesta, se je prekinil.

„In nato?“ vpraša Albert.

„Nato?“ ponovi Beauchamp.

„Da.“

„Prijatelj, ali res hočete slišati, kaj se je zgodilo naprej?“

Vsekakor moram vedeti vse, prijatelj, in bi gotovo rajši slišal iz vaših ust nego iz tujih.“

„Naj torej bode, a zberite pogum, Albert, kajti nikdar vam še ni bil potreben tako zelo.“

Albert potegne z roko preko čela, kakor da se hoče prepričati o svoji moči.

Smatral se je za dovolj močnega, kajti groznico je imel za moč.

„Torej?“ vpraša.

„Prišel je večer,“ nadaljuje Beauchamp. „Ves Paris ga je pričakoval z napetostjo. Mnogi so mislili, da se je vašemu očetu treba pokazati, da uhiči to tožbo. Mnogi so trdili, da grof sploh ne pride, in trdili, da so ga videli, ko je odpotoval v Bruselj, in nekateri so šli na policijo, ker se je slutilo, da si je dal narediti potni list.“

„Priznati vam moram,“ nadaljuje Beauchamp, „da sem storil vse mogoče, da bi prisostvoval seji: mlad par, eden mojih prijateljev, je prišel ob sedmih, predno je bil sploh še kdo tam, po me in me izročil slugi, ki me je zaprl v neke vrste ložo. Bil sem popolnoma skrit.“

„Točno ob osmih so bili zbrani vsi člani.“

„Ko je vdarilo kladivo osem, je vstopil tudi gospod Morcerf. V roki je držal nekaj papirjev, njegovo kretanje se je zdelo zelo mirno, njegova hoja je bila nenavadno priprosta, izraz njegovega obličja zbran in resen. Njegova suknja je bila po navadi starih vojakov zapeta od vrha do dna.“

„Njegov prihod je naredil zelo dober utis, komisija mu ni bila nikakor sovražna, več gospodov je šlo grofu naproti in mu dalo svoje roke.“

Ta trenutek je vstopil sluga ter izročil predsedniku neko pismo.

„Besedo imate, gospod Morcerf,“ pravi predsednik, odpiraje pismo.

„Grof prične svoj zagovor, in lahko vas zagotovim, Albert,“ nadaljuje Beauchamp, „da je bil izvanredno zgovoren. Dajal je dokaze, kako ga je vezir do svojega zadnjega trenutka častil s svojo izključno naklonjenostjo ter ga poslal celo kot svojega zastopnika k cesarju, pogajati se za življenje in smrt. Pokazal je pristan, s katerim je Ali običajno pečatil svoja pisma in katerega mu je dal, da bi prišel po svojem povratku lahko k njemu, in čeprav skozi harem.“

„K nesreči,“ nadaljuje grof, „je bil uspeh mojega poslanstva neugoden, in ko sem se vrnil, da bi branil svojega dobrotnika, je bil mrtev. Toda umiraje mi je izročil svojo ženo in hčerko, tako veliko je bilo njegovo zaupanje do mene.“

„Pri teh besedah Albert silno vstrepeta, kajti na misel mu pride pčvest, ki jo je pripovedovala Haydée, in spomni se njenih besed o tem pristanu in zacinu, kako je bila s svojo materjo prodana in je prišla v sužnost.“

„In kakšen vtis so napravile grofove besede?“ vpraša Albert boječe.

„Priznati moram, da nisem bil globoko ginjen samo jaz, ampak cela skupščina,“ pravi Beauchamp.

„Med tem je predsednik malomarno odprl pismo, je prečital, postal vsak hip pozornejši, je prečital še enkrat ter nato ostro pogledal Morcerfa.“

„Gospod grof,“ pravi nato, „vi trdite, da vam je vezir zaupal ženo in hčerko?“

„Da, gospod,“ odvrne Morcerf, „toda kakor pri vsem mi je bila usoda nemila tudi v tem oziru, kajti ob mojem povratku sta Baziliki in njena hčerka Haydée izginili.“

„Ali ste jih poznali?“

„Po velikem pašinem zaupanju, katero mi je izkazoval, sem jih videl več nego dvajsetkrat.“

„In nimate prav nobene slutnje, kaj se je moglo z njima zgoditi?“

„O, vsekakor, gospod. Slišal sem, da sta podlegli žalosti. Jaz nisem bil bogat, moje življenje je bilo izpostavljeno velikim nevarnostim, torej jih nisem mogel poiskati, in naj me je to bolelo še bolj.“

„Predsednik neopaženo zgubani čelo.“

„Gospodje,“ reče, „slišali in zasledovali ste opravičenje gospoda Morcerfa. Gospod grof, ali nam v potrdilo te povesti ne morete navesti nekaj priče?“

Pevsko in glasbeno društvo v Gorici priredi v dvorani „Trgovskega doma“ v soboto dne 9. in nedeljo dne 10. junija 1906. za redni VIII. koncert veliki oratorij češkega skladatelja Antona Dvořáka Stabat Mater, polni zbor, soli in orkester. Soli bodo peli: sopran, gospica Klementina Hrovatinova, alt, gospa Irma Fonova, tenor, gosp. Viktor Črnko, bas, gosp. Artur Jakše. Perovodja gosp. Josip Michl. Orkester c. kr. pešpolka št. 47.

Začetek ob 8½ zvečer.

Vstopnice se prodajajo v prodajalnici gosp. A. Gabrščka v „Trgovskem domu“, gosp. Antona Jeretiča v „Seifenski trčici“, in dan koncerta od 7½ naprej pri blagajnici. Sedeži v parterju: I-II. vrste 4 K. III-V. vrste 3 K. VI-X. vrste 2 K. V galeriji: I. vrste 4 K, II. vrste 3 K, III. vrste 2 K. Stojišča 1 K, dijaki in vojniki-nečastniki in člani pevskih društev 60 vinarjev.

Opomba. Dvorana bo med proizvodnjem zaprta.

Voditelj železniškega ministerstva si je ogledal v nedeljo progo od Jesenic do Trsta. Od Jesenic do predora v Bukovem je voditelja in spremstvo poseben vlak; predor so prehodili peš, potem so se odpeljali z drugim vlakom v Gorico. V spremstvu je bil tudi kranjski dež. predsednik Schwarz, voditelj stavb. oddelka v železniškem ministerstvu Millemoth in drugi. V Gorico je prišel vlak ob 2.35 pop. Na tukajšnji postaji si je ogledal minister vse stavbe, potem so šli vsi v hotel „Südbahn“ na kosilo. Ob 4.40 so se odpeljali po novi progi v Trst.

Priloga. — Današnji številki je priložen „Slovenski Tehnik“.

Porotna razprava. — V soboto se je vršila porotna razprava proti Avg. Jekovcu, bivšemu poštnemu upravitelju na Srpenici radi poverjenja. Poštni komisar je našel primanjkljaj 70 K že meseca jun. in nov. lani, letos v februarju pa je bilo v blagajni 900 več nego bi morale biti po računih. Po natančni preiskavi je dognal primanjkljaj okoli 5000 K. Razne zneske za pošto hranilnico si je pridržal. Pri razpravi je priznal vse, rekoč, da ga je pripravilo k poverjenju slabo gnotno stanje, zlasti bolezen rajne žene. Po njeni smrti se je udal žalosti in nerednemu življenju. Po zaslišanju prič je bilo stavljeno porotnikom le eno vprašanje gledé poverjenja. Porotniki so odgovorili z da in Jekovec je bil obsojen na 15 mesecev v ječo in na povrnitev škode K 5038.83.

Predsedoval je razpravi deželni sodni svetnik Gabrijelčič, prisodnika sta bila svetnika Kuhačević in Cristofolletti. Obtožbo je zastopal deželni sodni svetnik Jeglič, drž. pravdnika namestnik. Branitelj je bil dr. Levpušček.

V ponedeljek je začela razprava proti G. Torossiju iz Gradišča na tožbo N. Falliga iz Gradišča radi žaljenja časti potom tiska.

Tiskovna pravda je skončala včeraj tako, da je obsojen Torossi na 2 meseca zapore in v povrnitev stroškov.

Porotna razprava v soboto se je izvršila čisto v redu v slovenskem jeziku. Kakorhitro ni bilo poleg državnega pravdnika Vidulicha, pa

ni bilo nikakega vzroka za zmešanje razprave. Iz tega sledi čisto jasno, da je le on zavrnil dvojezično razpravo v petek, čemur je sledila še skrajno neumestno iz starih časov zopet na dan privlečena praksa z zapostavljanjem slovenščine tako daleč, da je slovenski predsednik potom tolmača govoril s slovenskim obtožencem. Da ne vidimo nikdar več kaj takega! — Razprava v ponedeljek in torek radi tiskovnega delikta je bila tudi dvojezična, ker je bilo nekaj Slovencev v porotni klopi, ali to pot se ni postavila laščina za slovenščino, kakor bi se bilo moralo zgoditi, ker se je v petek slovenščina zapostavila, marveč se je vršila laško, le vse se je potrebno iz laščine tolmačilo slovensko! Slično bi se bilo moralo v petek, ker je državni pravdnik izposloval mešano porotno klop, tolmačiti vse iz slovenščine na laško.

Poštni komisar Marignoni je v soboto pri porotni razpravi izpovedal laško. Če ne ve, pa povemo mi temu gospodu, da so dolžni državni funkcionarji držati se v takih slučajih jezika razprave; če je pa zanalašč izpovedal laško, da se pokaže Laha, je to še hujše obsojbe vredno. Ako pa morda sploh ne zna slovensko, potem pa tudi ni sposoben za poslovanje v naših deželah. Zahtevamo prav odločno rabo slovenščine od strani državnih funkcionarjev povsodi, kjer nam pritiče!

XIII. redna glavna letna skupščina družbe sv. Cirila in Metoda za Istro se bo vršila jutri v četrtek 31. t. m. v prostorih „Narodnega doma“ na Voloskem. Po masi bo skupščina in po skupščini zabava s petjem in predstavo.

Promet vlakov na južni železnici o Binkoštih. — V soboto 2. jun. odide vlak šte. 93. iz Trsta v Gorico (odhod 4.25) v dveh delih. Drugi del odide ob 4.40 pop., gre čez Bivij, v Gorico dospe ob 6.08.

V nedeljo 3. jun. in ponedeljek 4. jun. bodo v prometu s posebnimi oznanili napovedani nedeljski in prazniški vlaki, na ponedeljek se: ob 8.10 zjutraj oddeljeni brzovlak in ob 8.40 zjutraj še zabavni vlak iz Trsta v Postojno. Ta dan odide večerni osebni in brzovlak te črte v dveh delih. Odhod teh oddeljenih vlakov iz Gorice (5.22 in 6.52 zvečer) se izvrši po voznem redu. Osebni vlak, ki prihaja iz Italije, kakor tudi brzovlak odide iz Gorice za dotičnima predtrainoma v presledkih 15 m. — Na binkoštni ponedeljek odide tudi iz Trzica ob 9.53 zvečer osebni vlak v dveh oddelkih do Trsta; drugi del gre 20 m za prvim.

Vaslovaška sokolska slavnost v Brezicah se bo vršila na binkoštni ponedeljek v tako kolosalnem obsegu, da podobne še ni videl Spodnji Štajer. Računa se na udeležbo 500 Sokolov in nad 6000 ljudstva; zlasti v sosednih krajih na Hrvaškem se povsod živahno zanimajo. Plakati so rasposlani, vsopred se razpošilja. V nedeljo je 15 biciklistov raztrosilo 10.000 letakov po treh okrajih. Nemškarske slavnosti najbrže ne bo, ker je nemčurjem pogum upadel; boje se sokolskih pestij. Politična oblast jim je na pomoč obljubila 2 stotnihi vojakov. Mestno policijo, morda pomnoženo s policaji iz raznih nemških gnezd,

bode kontroliralo nad 50 žendarmov, razun tega Slovenci organizirajo svojo lastno civilno policijo v svrhu nadzorstva par kričev. Skrbjeno je tudi za več fotografov. Dela za slavnost so se poverila zagrebškim in domačim obrtnikom. Med slov. meščanstvom se je osnovalo več odborov. Navdušenje je velikanško; vsakdo se raduje zmage nad birokracijo in nemčursko obćino.

Državni pravdnik dr. K. Chersich v Trstu je imenovan višjim državnim pravdnikom.

Kolesarsko društvo „Gorica“ napravi na binkoštni ponedeljek celodnevni izlet v Gračevo. Odhod točno ob 6. uri zjutraj izpred kavarne „Central“.

Če se mož farovška kuharica... — V soboto so vozili v Kostanjevici na Krasu bali brhki 23 letni farovski kuharici, katero vzame neki trgovec. Ta je bil najel razne „katoliške“ fante, da so vozili blago. Pri tem so streljali z revolverjem, poškodovali trte, radi česar jih iščejo orožniki, pijani pa so bili tako, da se končno sami med seboj niso več poznali; pretepli so se prav pošteno med seboj, vse na „katoliški“ podlagi! V tistem času je imelo napredno društvo „Zora“ svojo pevsko vajo. Mimo je prišel „katoliški“ tolovaj ter vrgel skozi okno 1¾ kg težak kamen. K sreči ni ranil nobenega, marveč le malce oprasnil enega na čelu. Pravijo, da je bil kamen od nove hiše ženina farovške kuharice!

Goriško Italijanstvo v mlaki. — V nedeljo je bilo zborovanje zloglasne Lege v Piranu. Goriški Lahi so se udeležili z godbo. Ko so se vračali iz Pirana v Tržič po parniku, je obtičal v mlaki pred Tržičem pri Porto Rosegi. Prišli so domov šele drugi dan. Omen! Tako obtiči nekoga lepega dne tudi goriška Lega v mlaki, kar to razliko, da ne bo za njo več izhoda iz mlake!

Pri otvoritvi nove železnice na Jesenicah bodo navzoči tudi trije škofje! — V slučaju, če ne bo cesarja k otvoritvi, pride eden izmed nadvojvod.

Na izvoznem trgu v Gorici je sedaj prav živo. Prišlo je že obilo kupcev z Dunaja in drugodi. Prav lepo rejeni so in vse kaže, da se jim godi kaj dobro s tako kupčijo. — Včeraj so bili za grah že določili ceno po 6 gl. za kvintal, ali tu je ceno znižal na 4 neki domačin, proti kateremu je nastal med prodajalci tak odpor, da je moral bežati s trga!

Arctirali so 36-letnega Jos. Steinerja iz Brežic na Štajerskem, ker je v pijanosti razsajal okoli. Arctirali so tudi Jos. Bavčarja iz Židovske ulice radi javnega škandala in nevarnega pretenja nasproti ženi.

V pretepu je bil ranjen v nedeljo v Št. Andrežu z nožem 19 letni Fr. Gulin. Prenesi so ga v goriško bolnišnico.

Iz Volčjegagrada na Krasu nam pišejo, da je preteklo že toliko let, odkar je bila uložena prošnja za šolo, pa še ni rešive. — Pripravljajo se tam za kmetijsko društvo, za bralno in pevsko društvo, ali nobenega pravega vodnika nimajo!

Iz Prvačine se nam piše: Poročilo v listih, da je neki delavec padel pri delu mosta v

Prvačini globoko 12 m ter se poškodoval, da je moral iti v bolnišnico, ne odgovarja resnici.

Delavec je bil v gl. dobro znani klerikalni krčmi Kavčičevi v Dornbergu; pil in jedel je ter jo hotel popihati, ali bil je vržen zato iz krčme v 12 metrov globoki prepad.

Grozna nesreča z avtomobilom. — V soboto okoli 6. ure zvečer se je zgodila na cesti med Opčinami in Sežano, in sicer blizu Fernetičev, velika nesreča z avtomobilom. Inženir Grandi iz Trsta se je s svojo družino: soprogo, 8-letnim sinkom in guvernanto — ter tremi drugimi otroki peljal v avtomobilu iz Sežane proti Trstu. Prišel je nasproti neki kmečki voz, na katerem je poleg voznika sedela neka kmetica. Ni se dognano, kaj je bilo vzrok, da se ni chauffeur mogel ogniti voza.

Dejstvo je, da je avtomobil, ki je vozil z veliko brzino, trčil v voz s tako silo, da je moč udarca vrgla vseh 8 oseb iz avtomobila in oni dve z voza. Ob 7. uri zvečer so z Opčin telefonirali po zdravniško pomoč na zdravniško postajo. Na mesto nesreče je šel iz Trsta predsednik poliambulančnega društva dr. d Osmo, ki je vsem ponesrečencem podelil najnujnejšo pomoč. A nikake pomoči ni mogel podeliti 8-letnemu dečku, ki je bil mrtev. Inženir Grandi je bil težko ranjen. Istotako sta težko ranjeni guvernanta in kmetica; ti dve sta bili odvedeni v bolnišnico, kakor tudi chauffeur in en otrok, ki pa sta manje ranjena. Gospa Grandi, dva otroka in voznik so se pri padcu le nekoliko opraskali.

O nesreči še to: V avtomobilu so sedeli: inženir Ivan Grandi, njegova soproga, 22 letna guvernanta Angela Bravin, chauffeur 28 letni Lovrencij Pedemonti in trije otroci inženirja Grandija ter 10 letni deček, sin nekega Albertija. V vozu, v katerega je trčil avtomobil, sta bila 22 letni Alojzij Jellersič in njegova mati 46 letna Ivanka, doma iz zgornje Vipave, a poleg nji je sedela na vozu še neka druga ženska. Avtomobil je vodil gosp. Grandi sam. Najtežje so ranjeni: g. Grandi, Ivanka Jellersič in Angela Bravin. Manje ranjeni so: gospa Grandi, dva njena otroka in chauffeur, 28 letni Lovrencij Pedemonti, dočim je pa 5 in pol letni Grandijev sinko Ivan pustil mlado življenje v tej nesreči. Jellersičev konj je bil ubit, a njegov voz zdrobljen. Istotako se je zdrobil avtomobil.

Pevsko in bralno društvo „Naš Prapor“ v Pevmi priredi dne 1. julija t. l. veselico s petjem, igro in plesom.

Pevsko in bralno društvo „Kraški slavček“ v Kobiljeglavi priredi dne 4. junija svojo prvo veselico s petjem, godbo, igro in plesom. Na obilno udeležbo vabi odbor.

Bralno in pevsko društvo v Št. Andrežu vabi na redni občni zbor, ki bo dne 10. junija t. l. v društvenih prostorih ob 3½ pop. Vspored običajen. K obilni udeležbi uljudno vabi predsednik.

Bralno in pevsko društvo v Dol. Vrtojbi priredi veselico na Binkoštni ponedeljek v prostorih g. J. Maraža tik cerkve. Vspored prihodnjič.

Ukraden bicikelj. — Neznani tat je ukradel v vseh vrstih Gorupovih v Tržaški ulici v soboto zvečer neki bicikelj.

„Ah, gospod,“ odvrne grof, „vsi, ki so obdajali yezirja in poznali mene na njegovem dvoru, so pomrli ali pa so raztreseni po svetu, da, mislim celo, da sem jaz edini preživeli to strašno vojsko. Imam samo pisma Ali-Tebelina, katera sem vam že pokazal, imam samo prstan, svedočbo njegove volje, in ta je tukaj; končno imam kot najboljši dokaz svoje nedolžnosti — — svoje neomadeževano vojaško življenje in pa dejstvo, da ni človeka, ki bi mogel ugovarjati resničnosti in poštenosti mojih besed.“

„Odobruje mrmranje je šlo po dvorani; ah, Albert, brez nekega temnega dogodka bi bila čast vašega očeta rešena.“

„Gospodje, prične predsednik, gotovo smo vsi popolnoma prepričani o nedolžnosti svojega tovariša Morcerfa. V tem pismu se ponuja priča, ki je po lastni trditvi zelo važna. Ali hočemo smatrati zadevo za končano, ali želite, da prečitam to pismo.“

„Gospod Morcerf prebledi in položi svojo roko na papirje, ki se stresajo pod njegovimi prsti.“

„Komisija glasuje, naj se pismo prečita; grof molči.“

„Predsednik čita sledeče pismo:“

„Gospod predsednik!“

„Dati morem preiskovalni komisiji zelo važne podatke o življenju gospoda Morcerfa v Epiru in Macedoniji.“

„Predsednik naredi majhno pavzo.“

„Grof Morcerf je bil zelo blede. Predsednik se vprašujoče ozre okoli sebe.“

„Nadaljujte!“ mu kličejo od vseh strani.

„Predsednik nadaljuje:“

„Moje oči so videle smrt Ali-Paše, jaz poznam njegove zadnje trenutke, vem, kaj se je zgodilo z Bazilikom in Haydée, in želim, da mi komisija izkaže čast ter me zasliši. V trenutku, ko dobite v roke ta listič, bodem v prednji sobi zbornice.“

„In kdo je ta priča, ali bolje rečeno sovrážnik?“ vpraša grof z glasom, v katerem je moral vsakdo čutiti veliko razburjenje.

„Kmalu izvemo, gospod,“ odvrne predsednik. „Ali želi komisija zaslišati to pričo?“

„Da, da,“ se odzove enoglasen odgovor.

„Pokličite slugo.“

„Ali je kdo v prednji sobi?“ vpraša predsednik.

„Da, gospod predsednik.“

„In kdo je to?“

„Dama, ki jo spremlja sluga.“

„Spogledajo se.“

„Pustite damo vstopiti,“ pravi predsednik.

„Oči vseh so bile obrnne na vrata,“ nadaljuje Beauchamp, „in priznam vam, da sem tudi jaz delil splošno napetost in pričakovanje.“

„Za pet minut se je prikazala dama, popolnoma zastrta z velikim, gostim pajčolanom. Iz kretenj te prikazni in iz parfuma, ki se je razširil takoj po njenem vstopu po celi dvorani, je bilo lahko uganiti prisotnost mlade in elegantne dame.“

„Predsednik prosi nepoznanko, naj odgrne svoj pajčolan. Dama to stori, in mi zagledamo grško oblečeno, čudovito krasno žensko.“

„Ah,“ pravi Albert, „ona je bila.“

„Kako? Ona...“

„Da, Haydée.“

„Kdo vam je to povedal?“

„Ah, to sem uganil! Toda prosim vas, nadaljujte, Beauchamp. Vidite, da sem miren in močan. Mislim, da bisto vsega ne more biti več daleč.“

„Vaš oče,“ nadaljuje pripovedovalec, „je plaho opazoval to žensko. Njemu so imela ta krasna usta dati življenje ali smrt; drugim pa se je zdel ta dogodek tako nenavaden in čudovit, da je potisnil zadevo gospoda Morcerfa v ozadje.“

„Predsednik ponudi mladi dami stol, toda ona ne sede. Grof je omahnil na svoj stol, noge so mu očitno odrekle službo.“

„Madame,“ spregovori predsednik, „obljubili ste komisiji pojasnila o janinski zadevi, in trdite celo, da ste videli vse na lastne oči?“

„Da,“ odvrne nepoznanka z glasom, ki je bil poln nežne žalosti, in z onim polnim, čistim, le orientalcem lastnim zvokom.

„Vendar mi dovolite pripomniti,“ nadaljuje predsednik, „da ste morali biti tedaj pač še zelo mladi.“

„Imela sem štiri leta. Ker pa so bili dogodki za me največje važnosti, se ni izgubila iz mojega spomina niti najmanjša podrobnost.“

„Toda kakšno važnost je mogel imeti za vas ta dogodek, in kdo ste, da je napravila ta velika katastrofa na vas tako globok vtis?“

„Šlo se je za življenje ali smrt mojega očeta,“ odvrne mlada dama, „kajti jaz sem Haydée, hči Ali-Tebelina, paše janinskega, in njegove iskreno ljubljene soproge Bazilike.“

„Skromna in obenem ponosna rudečica, ki je pri teh besedah oblila lica mlade dame s škrlatom, ogenj njenega pogleda in majestetičnost njene izjave, vse to je naredilo na celo skupščino nepopisljiv, čaroben vtis.“

„Grof bi ne bil mogel biti silnejše iznenaden, če bi se bil pred njegovimi nogami odprl strm prepad.“

„Madame,“ pravi predsednik in se spoštljivo pokloni, dovolite mi še eno in poslednje vprašanje, ki pa nikakor ne namerava izražati kakage dvoma: ali mi morete dokazati resničnost svoje trditve?“

„Morem,“ pravi Haydée in potegne izpod svojega pajčolana duhtečo svilnato vrečico; „tu je moj rojstni list, ki ga je sestavil moj oče in so ga podpisali njegovi najodličnejši častniki. Tu je moj krstni list, kajti moj oče je dovolil, da so me vzgajili v veri moje matere; veliki knezoškof Macedonski in epirski je pritisnil nanj svoj pečat. Tu končno, in to je najvažnejši dokaz, je dokument glede mene in moje matere od armenskega trgovca El-Kobhira, kateremu naju je prodal francoski častnik, ki si je v svoji sramotni zvezi s sultanom izgovoril za plen ženo in

Za uglasenje glasovirjev in orgel je manjkalo v Gorici večaka. Sedaj smo ga dobili. Ta je Viktor Filipič, še mlad fant, doma z Ravnice. Filipič je slep. Uglasavanja se je izučil na Dunaju, kjer je bival 8 let v zavodu za slepce.

Te dni je uglašil glasovir v šoli "Pevskega in glasbenega društva" tako izbornu, da so merodajni gospodje polni hvale na tem delu. Priporočamo ga torej najtopleje za uglasavanje glasovirjev in orgel. Stanuje v Gorici, ulica Cappella št. 13, pri P. Filipiču.

Samomor. — V Sežani se je v četrtek z revolverjem ustrelil v glavo neki pomorski častnik pri Lloyd. Nesrečnega, ki je težko ranjen, so prepeljali v Trst, kjer je umrl.

Za vsak vinar ga prodajo. — Iz Podbrda nam pišejo: "Natančno smo brali v 'Primorskem Listu', da strašno primanjkuje duhovnikov. Podbrdom pa imamo enega, ki ga strašno radi prodamo za vsake denarje. Naj ga pride škofija kupiti, ga damo za vsak vinar; dobi se ga navadno pri 'zadnjem grošu' ali pa doma pri njegovi Mariji."

Modras, dolg skoro 1 m, je padel sinoči s strehe hiše v Gosposki ulici št. 7. na dvorišče, kjer ga je hišni sluga takoj ubil.

V Ronkih se je zgodila strašna nesreča. V tamkajšnji tovarni je odtrgalo roko 59-letnemu delavcu G. Črnigoju. Prenesli so ga v tržaško bolnišnico.

Izvelec iz poljedelskih poročil. — Da, da, vročina! Če me je kdo v preteklem vročem poletju vprašal; kaj bi, posebno pri delu na polju, proti hudi žeji storil, tedaj sem mu priporočil, kar s tem vsem svojim bralcem priporočam; poskusil je in se mi zahvalil za dober svet, in se nadajam, da bode marsikateri bralec teh vrstic, čeprav samo v mislih, storil isto, ako poskusi sam.

Vzemi, sem mu rekel, 1 liter vode, primešaj ji jedno polno žlico, približno 15-20 gramov "Frankovega" pridatka h kavi, katere ima tvoja žena itak v kuhinji, in kuhaj to dobrih 5 minut, potem postavi ta prevrteček na stran za 5 minut, da se sčisti, na to pa odli prevrtečka postavi v klet, da se shladi (če ti bolje ugaja, lahko prideneš nekoliko sladkorja) in ga vzemi potem v steklenico s seboj na polje. Najbolje je, če steklenico zagrebeš na kakem senčnatem prostoru, potem bode ta okrepljujoča pijača ostala dolgo časa hladna.

Ako si žejen, popij precejšnji požirek tega mrzlega "Frankovega" prevrtečka in čutil se bodeš, da te žeja ne bode zopet nadlegovala dolgo časa.

"Frank" torej ni samo najboljši pridelek h kavi, ker kot tak je itak splošno poznan, temuč tudi prav primerno sredstvo za žejo.

Opozarjamo na oglas g. Jakoba Šuligoja, urarja c. kr. državnih železnic v Gorici, Gosposka ulica št. 25. Kdor hoče imeti jamčeno dobrodošlo uro iz pristnega blaga, naj se zapupno obrne na to domačo tvrdko, kateri naj daje prednost pred tujimi firmami. Posebno za birmance naj se botri poslužujejo pri imenovanem.

Književnost.

Poezije. — Ljudmila Poljanec, znana pod pesniškim imenom Nataša, je zbrala svoje poezije v knjigo, ki je izšla pri Schwennerju v Ljubljani. Poezije Nataše se čitajo prav prijetno ter so ljubke in nežne, vsled česar so priljubljene zlasti nežnemu spolu. Priporočamo jih. Cena brošuram 2 K, po pošti 2 K 10 v; vezanim 3 K, po pošti 3 K 10 v.

Isoterijske številke.

26. maja 1906.

Trst	3	9	13	42	47
Line	3	79	48	31	27

Razgled po svetu.

Hohenlohe — demisijonal. — V ponedeljek je podal Hohenlohe cesarju demisijo. Glavni vzrok demisije tiči v tem, da se je krona v vprašanju carinskega tarifa (o katerem govorimo na drugem mestu) postavila na stran Košutove stranke in tako odločila proti dunajski vladi. Hohenlohe pa je v zbornici ohlubil, da se ne uda Ogru. Ministerski svet je na to sklenil, da ostanjejo solidarni s Hohenlohejem vsi ministri in z njim odstopijo. Cesar je sprejel demisijo.

Hohenlohe se povrne v Trst kot namestnik.

Govori se, da utegne postati Hohenlohejev naslednik češki namestnik Coudenhove. Govoril se je tudi o Schönbornu, ki je pa baje že odklonil ponudbo za sestavo ministerstva. V zadnjih trenutkih se govori o ministerstvu Bylandt-Rheidt, ker je bil ta glavni sodelovalec na Gautschevem načrtu volilne reforme.

V poslanski zbornici je bilo včeraj živo. Zbralo se je tam nad 100 poslancev, katerim je predsedoval Prade. Prišlo je do burnih izjav glede odstopa Hohenlohejevega. Izvolili so deputacijo, ki je šla k Vetterju, naj skliče za danes sejo. Odgovoril je negativno. Po zadnjih poročilih ima zbornica danes sejo.

Vse stranke so skrajno ogorčene, vse se postavljajo na stališče Hohenlohejevo glede Ogrske ter zahtevajo, da tudi prihodnja vlada mora stati na tem stališču. Utegne priti do velikega konflikta med krono in poslanci.

Hohenlohejev načrt o volilni reformi. — Kakor smo že sporočili zadnjič, je zvišal Hohenlohe število mandatorov za 39. Od teh jih je odkazal Nemcem 18, Romanom 3, ostanek Slovonom, ali Slovincem med temi nič! Po tem načrtu bi imeli Nemci 223 mandatorov, Slovani 248, Romani 23; slovaška večina bi se skrčila na dva! To je večina. Vrh tega se je udal nemški želji, da se sme sklepati o premembah le če je za to dvetretjinska večina.

Ta načrt je torej še slabši nego Gautschov. Pa Hohenlohe je demisijonal. Morda njegov naslednik napravi še kaj slabšega.

Spor med Avstrijo in Ogrsko radi carinskega tarifa. — Bivši avstrijski ministrijski predsednik Körber in bivši ogrski ministrijski predsednik Szell sta svojočasno dogovorila skupen carinski tarif, na katerega podlagi naj bi se sklenile trgovinske pogodbe z drugimi državami. Avstrijski parlament je vsprejel ta tarif. Sedaj naj bi ga vsprejel še ogrski parlament. V splošno presenečenje pa hoče sedaj ogrska zbornica proglasiti ta tarif — kot ločen ogrski tarif, ki pa ne bi stopil v veljavo nasproti avstrijski meji. Radi tega je stvar praktično sicer brez pomena, ali ustvarja zelo usoden prejudicij. To bi bil prvi korak, ki bi mu gotovo sledili drugi na poti do popolnega gospodarskega ločenja, po katerem streme Ogrji. Zato se je avstrijska vlada uprla nakani

ogrskega parlamenta. Avstrijska vlada stoji na stališču, da je Ogrska dolžna držati se sklenjenih dogovorov ter da sploh ne sme dovoliti, da bi se iz vsega nagodbenega kompleksa trgale posamične želje Ogru in se jim ustrezalo. — To je uročilo Hohenlohejev padec.

Ogrski-hrvatski državni zbor. — Starostni predsednik Szappanos je otvoril sejo 26. t. m. Vršila se je volitev predsednika. Oddanih je bilo 264 listkov, od teh jih je bilo 10 praznih. 254 jih je bilo za Julija Justha, ki je izvoljen predsednikom. Potem se je vršila volitev obeh podpredsednikov. Oddanih je bilo 262 listkov, od teh 14 praznih. Poslanec Navay (ustavna stranka) in Štefan Rakovsky (ljudska stranka) sta bila vsak z 248 glasov izvoljena podpredsednikoma. — Ko so bile volitve končane, je starostni predsednik izjavil, da je njegova in starostnih zapisnikarjev naloga izvršena. Sedaj je prišel v zbornico predsednik Justh, ki je imel nagovor, rekoč, da v svoji izvolitvi vidi priznanje za svojo dosedanje delavnost kakor predsednik. Obeča, da bo tudi v bodoče vir vseh njegovih misli in dejanj ljudska suvereniteta in nedotakljivost ustave. Dospeli smo na mejnik zgodovinskega pomena, ki deli žalostno minolost od lepše in boljše bodočnosti. Na pragu nove dobe jutranje zarje svobode učimo se za bodočnost iz žalostnih izkušenj minolosti. Naš največji zaklad, ljudski zastop, je bil v nedavni minolosti v veliki nevarnosti. Suvereniteta naroda je stala na kocki. Mi moramo postaviti raynotežje med suvereniteto krone in narodom, da bosta v bodoče skupno z družinimi močmi v blagor, srečo in na slavo domovine in prestolja.

V ogrsko-hrvatskem državnem zboru je razvijal Wekerle včeraj svoj program: rešitev državnih potrebštin, volilna reforma, po tej nove volitve in nova vlada, trgovinske pogodbe na podlagi avtonomnega carinskega tarifa. Razmerje z Avstrijo se uredi na podlagi pogodbe na postavljeni način.

Laški parlamentarni klub. — Po seji odseka za volilno reformo 25. t. m. je imel laški klub svojo sejo, v kateri je bila sklenjena resolucija: Glede na izjavo, ki jo je v odseku za volilno reformo dal ministrijski predsednik, čes, da dobi od vseh Lahom dovoljenih mandatorov enega Trst, drugega pa Trent, in to v zvezi protestu kluba proti taki rešitvi, mora klub protestirati, da se ni jemalo ozira na fiktivne politične gospodarske in narodne odnose pokrajin Istre in Gorice. Klub vstraja pri svoji zahtevi, da vlobita Goriska in Istra še po enega laškega poslanca.

Madžarska surovost. — Blizu Szatmara je graščak Labone prepovedal kmetom pasti živino na njegovem svetu, a ker se kmetje za njegovo prepoved niso zmenili, zaprl jim je živino. To je knute tako razkačilo, da so napadli graščaka na njegovem domu, hudo pretepali njega in njegove služabnike ter končno vse zakopali z glavami navzdol v blato, da so se vsi podušili.

1. majnik. — Kakor poroča "der Bund" avstrijskih industrijalcev, je pripoznala posvetovalna zbornica c. kr. deželnega sodišča v Pragi 1. majnik kot praznik delavcev. 1. majnika t. l. bi se imela vršiti pri omenjenem sodišču kazenska razprava zoper sedem delavk tovarne klobukov v Bubnah radi zločinstva nasilstva. Zagovornik pa je vložil prošnjo za preložitev obravnave z utemeljevanjem, da je prvi majnik praznik delavcev, da ne pride on niti njegove klientije k obravnavi. Omenjena zbornica je vstregla prošnji in s tem je pripoznala nehoti praznik delavcev. Vodstvo "Bunda" se je radi tega obrnilo na justično ministrstvo, ker ni baje dotični sklep postavno utemeljen.

Zakon o naseljevanju v Združenih državah. — Senat Združenih držav je vsprejel zakon, ki zvišuje osebni dayek za naseljence na pet dolarjev ter zabranjuje naseljevanje analfabetom.

Iznane uršulinke. — Na ukaz sodnijskega likvidatorja je bilo 26 uršulink v Neversu (dep. Nièvre) s policijsko silo izgnanih iz njihovega samostana. Nekatere so šle v druge samostane, druge so našle privatno stanovanje.

Mesto polovalnega poljedelskega učitelja s hrvatskim učnim jezikom razpisuje tržaško namestništvo.

Tovarna za sladkor je zgorela v Brnu. Škoda znaša okoli 1 milijona K.

71 letna starka Fortunata Piazza v Trstu se je zastrupila s karbolno kislino. Uzrok beda in starost.

Redarji na konjih. — V nedeljo so se prikratk pojavili v Trstu redarji na konjih.

Ruska državna дума. — Stranka "kadetov" je sestavila zakonski načrt o verski svobodi, ki temelji na nastopnih načelih: Nobenega se ne bo smelo preganjati radi verskega vprašanja. Odpravljeno so vsi zakoni, ki omejuje verske ali politične pravice državljanov, naj pripadajo kateremu-koli verskem izpovedanju. Vsa veroizpovedanja, obstoječa v ruski državi, oziroma, ki bodo pripuščena v bodoče, uživajo popolno svobodo, v kolikor se ne dotikajo kazenskega zakonika. Nobenega se ne more prisiliti, da pripada kakoli veri. Nič ne more odrekati izvršitve lastnih dolžnosti, bodisi civilnih, bodisi političnih, z izgovorom, da je to v nasprotju z njegovim verskim prepričanjem. Izvzeti so slučajji, predvideni v zakonih. Z dovršenim 17. letom ima vsakdo pravico, da spremeni vero. Verski pouk v šolah se uravnava s posebnim zakonom.

V soboto je ministrijski predsednik Goremikin podal vladno izjavo. Izjava se glasi: Vlada izjavlja, da je pripravljena povsem podpirati duno pri obravnavi vprašanj, ki jih je sama sprožila, dokler ne prestopi meje zakonodajne inicijative, ki jej je podeljena. Vlada bo podpirala duno tudi v slučaju spremembe volilne pravice. Posebno opreznost polaga ministrijski svet na vprašanja glede na zadovoljstvo potreb kmetijskega prebivalstva in enakopravnosti kmetov z drugimi sloji prebivalstva, na zadovoljstvo delavskih slojev, na sestavljanje zakona glede obligatoričnega ljudskega po-
rta, na razširjenje davčne dolžnosti tudi na premožnejše sloje, na preosnovno pokrajinske uprave in samouprave. Nič manj važnost ne polaga ministrijski svet predloženim zakonskim načrtom o nedotakljivosti oseb in o svobodi vesti, tiska, shajanja in združevanja. Kar se tiče rešitve agrarnega vprašanja, smatra ministrijski svet za svojo dolžnost, da se posestvo ne jemlje enim ter daja drugim. Država ima dovolj sredstev, da povoljno reši agrarno vprašanje, ne da bi podkopavala moči domovine.

Glavne točke izjave, ki jih je ministrijski predsednik Goremikin predložil carju in jih podal dumi, obsegajo, kakor poročata lista "Rice" in "Naša Zizn" nastopno: Tero-
ristom ni možno na noben način podeliti amnestije. Oni, ki so radi političnih pregreškov upravnim potom v zaporih, bodo osvobojeni, oni, ki so se obtoženi, se izroče sodišču. Vojnega in izjemnega stanja ni možno odpraviti. Princip nedotakljivosti privatne lastnine se obdrži povodom rešitve agrarnega vprašanja. Za poboljšanje položaja kmetov je uporabi-
ti kronska in kabinetna zemljišča. Uporaba ap-
nažnih zemljišč v te svrhe je bila črtana pri
konečni ureditvi izjave. V opozicijskih listih
je proti tej izjavi že opaziti veliko razbur-
jenost.

hčer svojega dobrotnika. Prodal naju je za tisoč vreč, to je približno štiristo tisoč frankov.

"Zelenkasta, mrtvaška bledota je prevlekla lica grofa Morcerfa, njegove široko odprte oči so bile obrobline s krjvo. V celi skupščini je vladal temen molk.

"Haydée, ki je bila ves čas mirna, toda v tem miru bolj grozeča nego druga v svoji jezi, poda predsedniku kupno pogodbo, pisano v arabskem jeziku.

"Sluteč, da bode ena ali druga listina našega očeta morda pisana v turškem ali grškem jeziku, so poiskali zborničnega tolmača.

"Eden izmed parov, ki se je v egiptski vojski seznanil z arabski, je sledil čitanju tolmača, ki je z glasnim glasom čital:

"Jaz, El-Kobbir, trgovec s sužnji in haremski založnik Njegove Visokosti, izjavljam s tem, da sem prejel od francoskega gospoda, grofa Monte Crista, za našega vzvišenega gospoda in cesarja smaragd v vrednosti dvesto tisoč vreč kot kupno za mlado, enajstletno krščansko sužnjo, hčerko umrlega Ali-Tebelina, paše janinskega, in njegove soproge Baziliki. To mlado sužnjo, po imenu Haydée, je z njeno materjo, ki je umrla pred carigradskimi vrati, prodal pred sedmimi leti francoski polkovnik, po imenu Fernand Mondego, ki je bil v službi paševi, in sicer sem dal, pooblaščen od Njegove Visokosti, najmilostivejšega cesarja, za katerega harem je bila določena, za tega otroka tisoč vreč.

"Tako storjeno z dovoljenjem Njegove Visokosti v Carigradu leta 1247. po Hegiri.

El-Kobbir.

"Da zadobi ta listina popolno verjetnost, ji je priložen cesarski pečat."

"Res je bilo poleg trgovčevega pečata videti pečat vzvišenega monarha."

"Po tem čitanju je vladala po dvorani strašna tišina, grofove oči so nehote zlele nepremično v Haydée ter bile kakor ogenj in kri.

"Madame," pravi predsednik, "ali lahko vprašamo grofa Monte Crista, ki je zdaj v Parizu in pri katerem vi pač živite?"

"Gospod," odvrne Haydée, "grof Monte Cristo, moj drugi oče, je že tri dni v Normandiji."

"Toda kdo vam je potem nasvetoval ta korak, ki je vsled vašeg pokoljenja in vaše nesreče tako naraven in za katerega smo vam dolžni globoko hvaležnost?"

"Moja globoka žalost me je silila k temu koraku. Dasi sem kristijanka, je bila vendar. Bog mi to pač odpusti — moja iskrena želja, da masčujem svojega očeta. Odkar sem na Francoskem in vem, da živi izdajalec v Parizu, sem ga iskala neprestano. V hiši svojega pokrovitelja živim čisto samotna, tako da se v miru in samoti lahko udajam svojim mislim in obnavljam svoje spomine. Toda grof me obdaja z očetovsko skrbnostjo, in kar se zgodi na svetu, mi ne ostane tuje. Vse dnevnike čitam, torej sem tudi izvedela, kaj se je zgodilo danes zjutraj v zbornici parov in kaj bode danes zvečer..." In pisala sem."

"Torej," pravi predsednik, "Monte Cristo ne ve o vašem koraku ničesar?"

"Čisto ničesar ne ve o tem, in bojim se celo, da me bode grajal. Toda današnji dan je lep, nadaljuje mlada deklica, zroč kakor zamaknena proti nebu, kajti končno sem našla pri-
ložnost, da masčujem svojega očeta."

"Grof ves ta čas ni govoril nobene besedice, njegovi tovariši so ga pogledovali in vsekakor pomilovali njegovo srečo, ki jo je porušil vonjajoč dihljej ženske; njegova nesreča se je polagoma v vedno jasnejših potezah izražala na njegovem obličju."

"Gospod Morcerf," pravi predsednik, "ali priznavate, da je ta dama hčerka Ali-Tebelina, paše janinskega?"

"Ne," pravi Morcerf in se siloma dvigne, "to je zarota, ki so jo zasnovali moji sovražniki."

"Haydée, ki je zrla proti vratom, kakor da nekoga pričakuje, se hitro obrne, in završi pred seboj grofa, strašno zakriči."

"Ti me ne poznaš," vsklikne, "toda k sreči poznam jaz tebe. Ti si Fernand Mondego, francoski častnik, ki je vezbal čete mojega plemenitega očeta. Ti si prodal Janino! Ti si bil poslan v Carigrad, da bi se pogajal s cesarjem o življenju ali smrti svojega dobrotnika, ti si prinesel krivi ferman, ki je obljubljal popolno milost... ti si pokazal Selimu pašev prstan, dobro vedoč, da ti bode zvesti stražnik ognja ubogal. Ti si umoril ubogega Selima, ti si prodal mojo mater in mene trgovcu El-Kobbiru. Morilec! Morilec! Morilec, še oskrunja tvoje čelo kri tvojega gospoda!"

"Haydée je govorila te besede s tako resničnim ognjem, da vseh oči pogledajo na grofovo čelo in on sam potegne z roko preko njega, kakor da še čuti gorko Alijevo kri.

"Torej v grofu Morcerfu čisto gotovo spoznavate častnika Fernanda Mondega?"

"Če ga spoznavam! O mati moja, ti si mi rekla: Haydée, bila si bogata, imela si očeta, ki te je ljubil, in odločeno ti je bilo, da postaneš skoro kraljica... Natanko si poglej tega moža, ki je naredil iz tebe sužnjo, ki je nabodel glavo tvojega očeta na sulico, ki nas je izdal in naju prodal. Dobro si poglej njegovo desno roko, ki ima globoko brazgotino; če pozabiš na njegov obraz, ga spoznaš po njegovi roki, v katero so padli El-Kobbirovi zlati. O, če ga spoznavam!"

"Morcerf postaja vedno bledejši in bledejši, pri poslednjih besedah, katere je izgovorila Haydée, pa skriva svojo desno roko, na kateri se je poznala globoka brazgotina, in omahne uničen na svoj stol.

"Gospod grof," pravi končno predsednik, "spogumite se in odgovorite. Ne pustimo vas podleči, ne da bi se branili. Ali hočete novo preiskavo? Ali hočete, da pošljem dva člana zbornice v Janino? Govorite!"

(Dalje pride.)

Izvoz in uvoz Avstro-Ogrske. — Po sklepnihi statističnih podatkih je znašal leta 1905. uvoz Avstro-Ogrske 2213.1 milijonov kron, izvoz 2300.7 milijonov kron, torej skupni aktivum trgovinske bilance 177.6 milijonov nasproti 11.2 mil. leta 1904.

Visokost pri raznih narodih. — Med najvišje može na svetu štejejo najprej Angleži in Švede, kateri dosežejo navadno velikost 1.70 m. Danci, Holanci in Mažari vzrastejo do 1.67 m, Rusi, Švicarji in Belgijci 1.66 m, Francozi in Nemci 1.66 m, Italijani in Španci pa 1.65 m. Angleški delavec ima višočino po 1.74 m, da prekosi v tem bogataša in meščana. Narobe v tem pa je v Nemčiji, kjer so gospoda in bogataši navadno za 2 cm višji od navadnega delavca. Iste razmere so baje tudi na Francoskem.

Štiridesetletnica romunskega kralja Karola. — Te dni je obhajal romunski kralj Karol, ki se je mudil pred kratkim v Gorici, štiridesetletnico. Dne 20. aprila 1866. ga je narodna skupščina izvolila romunskim knezom. S Karolom I. je Romunska pričela živeti novo življenje. Vlada Karola I. je važno radi tega, ker je pod njim Romunska silno napredovala. Na narodni skupščini v Bukaresti dne 23. maja 1866. je knez izustil nastopne besede: „Vem, da se mi nalaga velike dolžnosti, ali mislim, da jih izvršim... Krepcajmo se v slogi, zedinimo naše sile in bodimo na vrhuncu dogodkov.“ Te besede so postale geslo novega vladarja. Dne 23. maja 1877. je bila Romunska proglašena kakor neodvisna kneževina, ker se je v rusko-turški vojni bojevala kakor zaveznica Rusije, katero neodvisnost je potem priznal tudi Sv. Štefanski mir. Vsled te zmagonosne vojne je bila Romunska že dne 23. maja 1881. proglašena kraljestvom in knez Karol I. proglašen prvim romunskim kraljem. Te dni je slavil torej romunski narod dva jubileja: 40-letnico vladanja kralja Karola in 25-letnico proglašenja Romunskega kraljestvom.

V Tilisu je bil izvršen atentat na generalnega guvernerja, ko se je peljal v kočiji. Bil je en kozak, guverner je ostal nepoškodovan.

Slavnost 25-letnice blagoslovljenja zastave I. veteranskega društva v Trstu se je vršila v nedeljo. Udeležilo se je mnogo civilnih in vojaških dostojanstvenikov. Kumovala je nadvojvodinja Marija Josipa.

Shod francoskih škotov se vrši danes in jutri v Parizu. Posvetujejo se o položaju, ki ga je ustvaril zakon o ločitvi cerkve od države. „Temps“ piše, da ako se cerkev ne pokori državnim zakonom, zapro vse cerkve.

V Sebastopolu je bilo vrženih med vojaško arado več bomb. 13 oseb je bilo ubitih; ranjenec je še več.

Med menihi v Jeruzalemu vlada nečuvno sovraštvo. Na kraju, kjer je učil Kristus ljubezen in medsebojno prizanašanje, se tepejo ranciškani in grški menihi. Tako poročajo, da se sedaj zopet prišlo med njimi do boja. Potreba je Kristusovega biča, da bi se jih potegovalo s svetega mesta!

Obisk japonskega brodograditelja na Angleškem. — Kakor poroča „Daily Telegraph“, ne obišče japonsko brodogradništvo, pod poveljstvom admirala Kato, Angležke v tekočem letu, ampak pri-
podbije leto.

Novo plesišče
priporoča društvom po deželi in fantovskim družbam za prireditve veselice in plesov

Fran Pavšič,
mizarjski mojster na Šempetarski cesti.

Priporoča tudi odre za veselice, kole za obešanje zastav in tudi vse priprave za razvetljavo ACETILEN, sploh vse potrebščine za take prilike.

Postavno zavarovano.
Vsako ponarejanje in ponatis je kaznjiv.

Jedino pristen je
THIERRY-jev
balzam
z znamko zelena nuna.

Najstareje in neprekosljivo sredstvo proti motenju prebave, želodčnim krčem, koliki, katarju, prsni boleznim, influenci itd. itd. Cena: 12 malih ali 6 dvojnatih steklenic ali 1 velika posebna steklenica s patentov. zamaškom K 5 poštne prosto.

THIERRY-jevo Centifolijno mazilo znano kot neprekosljivo sredstvo proti zastarelim ranam, vnetjem, poškodbam, oteklinam vseh vrst. Cena: 2 lončka K 3.60 poštne prosto se razpošilja proti povzetju ali predplačilu zneska. Lekarnar A. THIERRY v Pregradi pri Rogatcu-Slatini. Brošura s tisočimi originalnimi zahvalami je na razpolago zastoj in poštne prosto.

Dobiva se skoraj v vseh večjih lekarnah in mišodilnicah.

Božjast.

Kdor trpi na božjasti, krčih in drugih nervoznih boleznih, naj zahteva knjižico, o teh boleznih. Dobiva se zastoj in franko v priv. Schwann- Apoteke, Frankfurt a. M.

Ceniki zahtevano brezplačno.

Anton Potatzky v Gorici.

Na sredi Raštelja 7.

TRGOVINA NA DROBNO IN DEBELO.

Najceneje kupevališče obrnberškega in drugega blaga ter tkanin, preje in nitij.

POTREBŠČINE
za pisarnice, kadilce in popotnike.

Najboljše šivanke za šivalne stroje.

POTREBŠČINE
za krojače in čevljarje.

Svetilnice. — Rožni vencl. — Našne knjižice.

Šišna obuvala za vse letne čase.

Posebnost:
Semena za zelenjave, trave in detelje.

Najbolje oskrbljena zaloga za kramarje, krošnjarje, prodajalce po sejnih in trgih ter na deželi. 2 35-8

A. vd. Berini
Gorica, Šolska ulica št. 2.

velika zaloga ==
== oljkega olja
prve vrste

najboljših tv-dk iz Istre, Dalmacije, Molfette, Bari in Nice s prodajo na drobno in debelo.

Prodaja na drobno: Kron -80, -88, -96, 112, 120, 136, 144, 160, 180, 2-.

Na debelo cene ugodne.

Pošilja poštne prosto na dom. Posodo se pušča kupcu do popolne uporabe olja; po uporabi se spet zamenja s polno.

Pravi vinski kis in navaden. Zaloga mila in sveč.

Cene zmerne.

Štev. 1298.
O. š. sv.

Dražbeni razglas.

V Avberu se bode gradilo novo šolsko poslopje.

Stroški so proračunjeni na 10.379 kron 46 vin.

Stavbeni načrti, prevdarki stroškov in dražbeni pogoji so na ogled v tukajšnjem uradu ob uradnih urah.

Pismene ponudbe, frankirane, za pečatene in postavno kolekovane naj se pošljejo s 5% varščino v znesku 519 kron vred do 12. junija t. l. dopoldne.

C. kr. okrajni šolski svet
SEŽANA, 22. maja 1906.

„Narodni kolek“ koleke, poštne znamke in vse poštne vrednostnice prodaja

Knjigarna A. Gabršček.

Rimske toplice
v Tržiču (Monfalcone) na Primorskem

so odprte slavnemu občinstvu

od 1. junija do konec septembra 1906.

Trgovsko-obrtna zadruga v Gorici
registrovana zadruga z neomejenim jamstvom.

Načelstvo in nadzorstvo „Trgovsko-obrtna zadruga v Gorici“ je z ozirom na premenjena in dne 29. decembra 1905. v zadrugi register vpisana pravila, pri skupni seji dne 30. decembra 1905. sklenilo za leto 1906. ta-le način poslovanja:

Daje svojim članom posojila na odplačevanje v petih letih, proti odplačilu po 2 kroni na mesec za vsake 100 kron; na menice pa proti 6% obrestovanju.

Doba za odplačilo pri posojilih na obroke se po želji izposojevalca določi tud na 10 ali več let.

Vsak izposojevalec plača pri zajemu posojila enkrat za vselej, mesto uradnine 1/2% prispevka v posebno rezervo za morebitne izgube.

Sprejema navadne hranilne vloge v vsakem znesku, jih obrestuje po 4 1/2%, večje, stalno naložene pa po dogovoru.

Deleži so dvojni: opravični po 2 kroni, glavni po 20 kron.

Zadruga objavlja vsa svoja naznanila v časopisih „Soča“ in „Primorec“.

Nova pravila so se razposlala vsem članom; če jih pa po pomoti ni kdor dobil, naj se oglasi v zadrugi uradu v „Trgovskem domu“.

Načelstvo in nadzorstvo.

Novoporočencem,

kateri pričakujejo prihod štorklje, je priporočati, se preje informirati kako se otroke vzgaja. Dojenček v svoji rečni mladosti je jako občutljiv in nje-

gov želodček jako izbirčen. Mnogokrat mati ne ve, kaj naj da dojenčku da se umiri in neha zvijati bolečin. — To vprašanje vsaka mati lahko reši. Naj se posluži Kufekejeve otroške moke ter pridene kravjega mleka pomešanega z vodo, in dojenček potihne in počasi okrevi. Kufekejeva otroška moka ima nalogo, da razvija otroku mišice ter pred vsem pospešuje tok kravjega mleka po otročjem želodcu. Posebno priporočljiva je ta moka poleti, ker posebno v tem času se rada pojavlja želodčna bolečina in črevesni katar. Največje važnosti je Kufekejeva otroška moka za matere, katere morajo potovati z dojenči kajti ravno na potovanju otroci najraje obole in postanejo sitni. Mladim materam je brezdvomno najpotrebnejša stvar, da se docela prepričajo o blagodejni Kufekejevi otroški moki.

Zahtevajte nov ilustrovan cenik!

Urar c. kr. državnih železnic.

Jakob Šuligoj
v Gorici
Gosposka ulica šte. 25

prilporeča veliko izbiro vsakovrstnih ur za birmance.

C. kr. privil.

krojaški kroji.

Krojačnica prve vrste za vsaki stan.

Trgovina z gotovimi oblekami in manufakturnim blagom iz inozemskih in avstrijskih tovarov, perilo vsake vrste.

Blago na meter po zmernih cenah.

Edina zaloga oprave k uniformam za častnike, uradnike, Sokole, finančne stražnike, orožnike in občinske redarje; za častito duhovščino: ovrtnike, mašne kape, cingulum itd.

Dobiva se vse kar spada k paradnim oblekam, tudi orožje samo v trgovini

M. POVERAJ
v Gorici na Travniku.

Adolf Fey

urar in optiker

na voglu Tekališča Frana Josipa in Via Leoni
v GORICI

Vsprojema poprave ur in optičnih predmetov vseh vrst.

Zaloga žepnih, nazidnih ur budilk vseh vrst
in optičnih predmetov.

Za vsako uro se jamči 1 leto.

Stara trdka pri kateri se stalni
odjemalci poslužujejo že nad 30 let!

Druge reklame ne potrebuje

moja krojaška
delavnica in trgovina z
gotovimi oblekami.

Vabim cenj. g. naročnike,
da si ogledajo vsak čas
v moji trgovini te dneve
dospelo

spomladansko in
letno blago.

Anton Krušič,
krojaški mojster in trgovec
v Gorici

tek. Frana Josipa 35 — tek. Josipa Verdi 33.

Solnčniki

v največji izbiri po vsaki ceni
so ravnokar dospeli.

J. ZORNIK — GORICA
Gospeska ulica 10.

Največja izbira mordercev

vedno zadnje novosti idealnih krojev,
samo pri

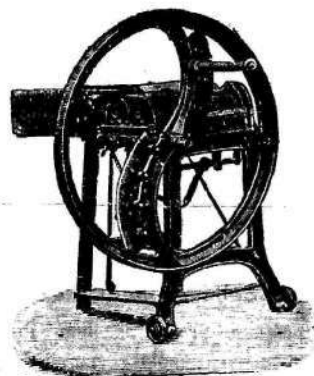
J. ZORNIK — GORICA
Gospeska ulica 10.

Krasni okraski za
spomladne in letne obleke
so vže začeli dohajati.

J. ZORNIK — GORICA
Gospeska ulica 10.

Tovarna kmetijskih strojev, sesalk in železolivarna

K. & R. JEŽEK v Blanskem (Moravska)

se priporoča za dobavo vseh kmetijskih strojev, kakor:
plugov, bran, sejalskih strojev, strojev za žeti in kositi,
vitjev, mlatilnic, žitnih čistilnic in odbiralnikov (tri-
jerjev), slamoreznic, reporeznic, koruznih robkarjev, dro-
bilnih mlinov, parilnih kotlov, grozdni in sadnih mlinov
in stiskalnic itd. Posebna izdelava sesalk, vodovodnih
naprav, bencinskih motorjev in lokomobil, vrtnih
strojev in strojev za kroženje obročev.

Popolne opreme opekarn, šamotnih in tovarov za mavec.

Zmerne cene, ugodni plačilni pogoji. Ceniki (za kmetij-
ske stroje tudi slovenski) zast. nj. in poštne prešt.

Zastopstvo za Kranjsko in zaloga strojev v Ljubljani

Ivan Komatič Dunajska cesta št. 31.

Zastopstvo za Gorisko, Primorje in Istro

Josip Dekleva v Gorici, ulica Municipio 1.

VABILO

na

redni občni zbor

Tolminske hranilnice in posojilnice

registrirane zadruge z neomejeno zavezo

ki se bode vršil v nedeljo, dne 10. junija t. l. ob 3. uri popoldne
v združnem uradu v Tolminu.

DNEVNI RED:

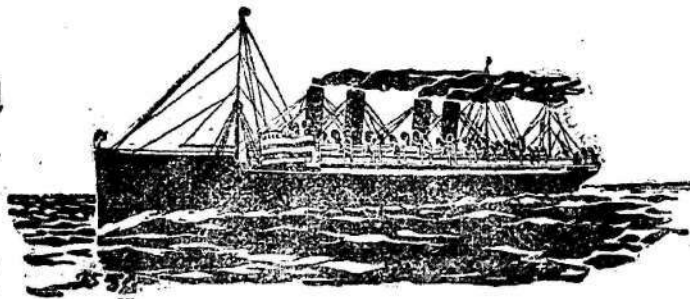
1. Nagovor in potrditev letnega računa.
2. Razdelitev čistega dobička.
3. Čitanje revizijskega poročila »Zveze« ter ukrepi vsled istega.
4. Slučajnosti.
5. Izvolitev načelstva in nadzorstva.

Za slučaj, da ne pride zadostno število udeležencev, se skliče
drugo zborovanje na isti dan ob 1/4. uri pop., katero bode sklepčno
ne glede na število zastopanih deležev.

Načelstvo.

Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko je s parniki „Severonemškega Lloyd“.

Iz
Bremna
v
New
York

s cesarskimi brzoparniki „KAISER WILHELM II.“, „KRONPRINZ WILHELM“
in „KAISER WILHELM der GROSSE“.

Prekomorska vožnja traja samo 5—8 dni.

Natančen, zanesljiv poduk in veljavne vozne listke za parnike gori navedenega
parobrodne družstva kakor tudi listke za vse proge ameriških železnice dobite
v Ljubljani edino le pri

EDVARDU TAVČARJU, Kolodvorske ulice št. 35

nasproti občeznani gostilni „pri Starem Tišlerju“.

Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in sobota. — Vsa pojasnila, ki se
tlačijo pot,inja, točno in brezplačno. — Posrežba poštena, rečna in solidna.
Potnikom, venjenim v zapadne države kakor: Colorado, Mexiko, Californijo,
Utah, Wloming, Nevada, Oregon in Washington nudi naše društvo
posebno ugodne in izredno ceno brez Salvator. Odhod na tej progi
iz Bremna enkrat mesečno.

Tu se dobivajo pa tudi listki preko Baltimore in na vse ostale dele sveta, kakor:
Brazilijo, Kubo, Buenos-Aires, Colombo, Singapore v Avstralijo itd.

POZORI BERTEII

CHRISTOFFLE

Namizno orodje in posodje
vseh vrst.

Priznana težko posrebrnjena

najlepše forme.

Kompletne kasete namiz-
nega orodja, posodja za
omako, kavo, čaj, na-
mizni podstavki, umetni
izdelki.

Jedino nadomestilo
pravega srebra.

Posebni izdelki za hotele, restavracij
in kavarne, kakor tudi pensijone, gospe
dinjstvo itd.

C. kr. dvorni založniki

Christoffle & C. — Duna

I. Opernring 5 (Heinrichshof).

— Ilustrovan cenik na zahtevanje. —

V vseh mestih zastopano po preкупci

Kot jamstvo svoje izvirnosti imajo naši izdelki
gornjo tovarniško znamko in ime Christoffle

5 kron in še več zaslužka na da

Družba za domača dela in strojev za pletenje.

Iščejo se osebe oboje
spola za pletenje na naše
stroju. Lahko in hitro de-
skozi celo leto na dom.
Ni treba nobenih znanos-
Se ne gleda na oddaljeno
in delo prodajamo mi.

Družba za domača dela in strojev
pletenje Thos. H. Whittick in drug, Budis
pešta, IV. Havas ulica 3-434. — Praga
sv. Petra 7.-434.

Odlikovana pekarija in sladčičarna.

Karol Praščík,

pekovski mojster in sladčič

v Gorici na Kornu v (lastni hiši

Priporoča vsakovrstno pecivo, kolače
birmance, torte itd.

Priporoča se slavnemu občinstvu za m
gobrojna naročila ter obljublja solidno postre-
po jako zmernih cenah.

Prodaja tudi različne moke.

Andrej Fajt

pekovski mojster

v Gorici Corso Franc. Glus. št. 2.

filijalka v isti ulici št. 20.

Sprejema naročila vsakovrstnega
peciva, tudi najfinejšega, za no-
maše in godove, kolače za bir-
mance, poroke itd. Vsa naročila
izvršuje točno in natančno po žel-
naročnikov.

Ima tudi na prodaj različne moke
fino pecivo, fina vina in likerje
po zmernih cenah.

Za veliko noč priporoča gorliše
pince, potice itd.

Se dobiva v vseh lekarnah.

Najboljše zdravilo proti

Se dobiva v vseh lekarnah

— REVMATIZMU in PROTINU —

je liker Godina

izdelan v Trstu v lekarnah Rafael Godina, lekarna „Alla Madonna della Salute“ pri Sv. Jakobu; Josip Godina,
lekarna „All' Igna“, Via del Farneto 4.

Cena steklenice K 140. Iz Trsta se ne razpošilja manj nego 4 steklenice proti povzgotji ali naprej poslanim zneskom K 7— pramo poštnine.